

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK. XVIII

PONIEDZIAŁEK, 14 LISTOPADA

Nr. 313.

Prenumerata miesięczna

Zł. 3.50,

Konto czekowe P. K. O — Warszawa — 81 553.

Cena egzemplarza

20 groszy.

KINO „ZAGŁĘBIE”
dawnej
Kino-teatr „Udziałowy”

Od niedzieli 13 do czwartku 17 listopada. — TYLKO 5 DNI

DOUGLAS FAIRBANKS (12 Diamentów)

Dramat w 12 aktach na 12 fragmentów

powieści Aleksandra Dumasa „Trzej muskietierowie”. — W niedzielę początek o godz. 2 pop. — 1 seans popularny po cenach niższych

W następnym programie

„Zew morza”

w-g Stefana Kiedrzyńskiego z MARJĄ MALICKĄ — Udział biorą pp. oficerowie i szeregowi Marynarki Wojennej i Handlowej oraz Lotnictwa Morskiego. — Początek seansów o godz. 4-jej popołudniu. — 1 seans popularny po cenach niższych.

Wybory do sejmiku gdańskiego.

PIERWSZE REZULTATY GŁOSOWANIA.

Gdańsk, 15-11. (PAT.) W dniu dzisiejszym od godz. 9 rano do 6 wieczorem odbywały się wybory do sejmiku gdańskiego. Udział wyborców w głosowaniu był bardzo liczny, dzięki niezwykle wyjątkowej akcji, uprawianej przez wszystkie stronnictwa. Do zakłócenia spokoju nigdzie nie doszło.

Gdańsk, 15-11. (PAT.) Do godz. 10 wieczorem znane były następujące rezultaty wyborów do sejmiku gdańskiego: głosów oddano 45 tys., z tego na stronnictwa nieuczestniczące padło głosów 24 tys., na lewicę tj. socjalistów i komunistów 24 tys. Głosy te rozdzieliła się w następujący sposób: socjaliści 19.560, komuniści 2 tys., nacjonalistki niemieckie 9.654, niem. stronnictwo ludowe Blawiera około 2.000. Polacy 1630 głosów.

Gdańsk, 15-11. (PAT.) Około północy głosów polskich naliczono 5.100. Liczenie trwa nadal. Odpowiada to mniej więcej 4 mandatów.

ZAŁOŻENIE „OSIEDLA DZIENNIKARSKIEGO”.

Warszawa, 15-11. (PAP.) Dziś o godz. 12 w południe odbyła się uroczystość otworzenia aktu erekcyjnego na terenach budowlanych „Osiedla dziennikarskiego” na Żoliborzu, przy ul. Krasińskiego.

NA TROPIE HANDLU ŻYWYM TOWAREM.

Warszawa, 15-11. — Od dłuższego czasu prokuratura łódzka poszukiwała niejakiego Hersza Westmana, pochodzącego z Warszawy, oskarżonego o dezerccję z wojska. Wczoraj zauważono Westmana „wyskokiującego” z dziewczyną lekko ubraną przy ul. Złotej przed domem nr. 4. Zatrzymano go, poczem nastąpił przed kilku dniami wrócił on z Paryża. W wyniku rewizji osobistej, przeprowadzonej na miejscu, znaleziono przy nim dokument osobisty, wystawiony przez władze w Buenos Aires. Na pytanie, gdzie mieszka — odpowiedział, że na „Krochmalnej pod nr. 23. Gdy pojechała dawała się pod wskazany przezeń adres, okazało się, że Westman nie był wcale meldowany, a mieszka tu jedynie jego brat, oskarżony o to, że przed dwoma laty wywiózł z Warszawy do Argentyny cały szereg dziewcząt.

ZA 15 MILJONÓW DOLARÓW.

Nowy Jork, 13-11. — Rząd polski zakupił za 15 milionów dolarów złota, które będzie służyć jako rezerwa dodatkowa Banku Polskiego. Złoto to przewiezione zostanie w najbliższym czasie do Polski.

Składajcie ofiary na polskie szkolnictwo na Kresach.

Niewiarygodne wiadomości niemieckie o pożyczce

I ZAPRZECZENIE ICH PRZEZ NIEKTÓRE PISMA WARSZAWSKIE.

„Berliner Boersen Zeitung” z dnia 9 bm. nr. 525 zamieściło następującą depeszę agencji „Telegraphen Union” z Warszawy:

„Nasz korespondent warszawski do wiadomości z dobrze poinformowanego źródła, iż Rząd polski, zaciągając pożyczkę amerykańską zmuszony był podpisać szereg warunków, dotąd utrzymywanych w tajemnicy, a dotyczących przede wszystkim stosunków handlowych Polski z jej sąsiedzi. Pierwszym z pośród tych warunków jest zawarcie traktatu handlowego z Niemcami, które ma nastąpić najpóźniej do grudnia 1927 roku. Tem się tłumaczy stanowisko Rządu polskiego podczas najświeższych niemiecko-polskich układów wstępnych, a także sobotnia mowa wicepremiera Bartla, który stara się nazwać wywołać wrażenie, jakoby ze strony polskiej, nawiązanie stosunków handlowych z Niemcami było popierane. W rzeczywistości jednak Polska dotąd ani na jotę nie odstąpiła od swoich żądań, w pierwszej linii dotyczących wwozu świń do Niemiec.

„Jak dalek donoszą, podróż kierownika departamentu politycznego w polskim Ministerstwie handlu (!)

Jackowskiego, odroczone dziś na kilka dni z powodu rzekomego przeziębiecia, ma na celu uzyskanie możliwie dogodnych warunków od Niemiec, zważywszy, że Polska zawrzeć traktat musi. Ażeby zatuzować wobec zagranicy doniosłość tego stanu rzeczy, rozszerza się ze strony polskiej pogłoskę, że również niemiecki rząd ma podlegać odpowiedniemu naciskowi amerykańskiemu za pomocą sprawy dalszych kredytów.”

Przytaczając powyższą depeszę agencji niemieckiej, „Gazeta Warszawska” uważa, że jakkolwiek wiadomość niemiecka brzmi niewiarygodnie, Rząd powinien ją oficjalnie sprostować.

Narazie pojawiły się w tej sprawie zaprzeczenia w „Głosie Prawdy” i „Expressie Czerwonym”. Oba te pisma z powołaniem się na sfery miarodajne zaprzeczają istnieniu tajnych klauzul w umowie pożyczkowej, dodając, że to ich wyjaśnienie tego rodzaju informacji „Berliner Boersen Zeitung” byłoby zbędne, gdyby nie to, że czynnik psychologiczny w sprawach traktatowych posiadają pozytywną wartość

administracyjnymi i sądem, oraz kreśląc rozwój Urzędu prokuratorskiego w Sosnowcu. Na tle nakreślonego pojęcia kary jako środka wykonawczego prok. Dobromęski dłuższą wzmiankę poświęcił stojącemu na wysokości swych zadań więziennictwu, a końcowe swe wywody zakończył okrzykiem na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej.

Gdy na mównicę wstąpił mec. Pawełek wszyscy byli przekonani, że zabiera głos jako przedstawiciel samorządu miejskiego. Tymczasem mecenas Pawełek zastrzegł się, że przemawia w swoim imieniu względnie jako przedstawiciel tej publiczności, która ma styczność z sądem. Bardzo oryginalnie, jak na prawnika, wywody mec. Pawełka, wypowiedziane z wielkim temperamentem agitacyjnym, wywołały wśród publiczności prawdziwą konsternację, jakkolwiek ku końcowi nie brakło w nich rzeczowego oświecenia obecnej sytuacji sądownictwa w Polsce, którego niezależność jest poważnie zagrożona.

Ostatni przemówił starosta pow. Olkuskiego p. Stamirowski, podkreślając stosunek administracji do sądownictwa.

Na zakończenie Akademii orkiestra odegrała „Nie rzucim ziemi”.

Nasz dział radiowy.

PROGRAM RADJOWY

na poniedziałek, dnia 14 listopada.

Warszawa, 1111 m. Godz. 16.40—17.05 odczyt p. t. „Stanowisko języka polskiego wśród innych języków słowiańskich” z cyklu p. t. „Dzieje języka polskiego” — wygł. prof. Stanisław Stroński. Godz. 17.20—17.45, „Technika i ekonomia pracy pamięciowej” z cyklu odczytów organizowanych przez Min. W. R. i O. P. — wygł. dr. Jakób Sęgał. Godz. 17.45 — 18.15 program dla młodzieży. Pogadankę p. t. „Co się stało z niedźwiedziem” — wygł. p. Prażmowska. Godz. 18.15 transmisja muzyki tanecznej. Godz. 19.15—19.35 rozmaitości. Godz. 20.30 koncert wieczorny poświęcony muzyce włoskiej.

Kraków, 422 m. Godz. 12.00 transmisja sygnału czasu, „Hejnał”. Godz. 17.20—17.45 odczyt p. t. „Stanisław Szczepanowski (w rocznicę śmierci). Godz. 18.15—19.00 (p.dziś) ssłsh śmierci”, wygł. dr. Antoni Mikulski. dyr. sem. Godz. 17.45—18.15 pogadanka dla dzieci — wygł. p. Marja Brochwicz. Godz. 18.15—19.00 transmisja muzyki tanecznej z kawiarni „Gastro nomja” z Warszawy. Godz. 19.15—19.35 rozmaitości. Godz. 20.30 transmisja z Warszawy.

Poznań, 270,3 m. Godz. 12.45 — 14.00 koncert popołudniowy ork. wojsk. ? p. a. c. pod bat. St. Sternalskiego. Godz. 17.45—19.00 transmisja koncertu z kawiarni „Wielkopolska”. Godz. 19.55—20.20 odczyt p. t. „Biologiczne podstawy eugeniki”, wygł. prof. dr. A. Wodziecka. Godz. 20.30—22.00 transmisja z Warszawy. Godz. 22.50—24.00 transmisja muzyki tanecznej z winiarni „Palais Royal”.

Uroczystość 10-lecia sądownictwa polskiego.

PRZEBIEG AKADEMII I PRZEMÓWIENIA.

Wczoraj odbyła się w Sosnowcu uroczystość 10-lecia polskiego sądownictwa. Rozpoczęła się nabożeństwem w kościele parafialnym. W południe odbyła się w pięknie udekorowanej wielkiej sali Sądu okręgowego uroczysta Akademia, która zgromadziła wszystkich przedstawicieli sądownictwa i prokuratury, przedstawicieli władz administracyjnych, przemysłu i instytucji, palestry; nie brało również kilku przedstawicieli samorządu.

Akademję otworzył prezes Sądu okręgowego p. Fr. Opęchowski, który następnie w podniosłym przemówieniu przedstawił dzieje polskiego sądownictwa, które na tle wojny powstało i rozszerzało się w miarę wewnętrznego rozwoju państwa polskiego.

— Po utworzeniu Tymczasowej Rady Stanu — mówił prezes Sądu okręgowego — okupanci przekazali wymiar sprawiedliwości w ręce społeczeństwa polskiego w b. Kongresówce za wyjątkiem kilku powiatów. W krótkim też czasie organizacja sądów była gotowa. W dniu 1 września 1917 r. zaczęło funkcjonować 15 sądów okręgowych, 2 sądy apelacyjne z odpowiednią ilością innych urzędów sądowych, sądy pokoju, notariaty i wydziały hipoteczne zostały przejęte od okupantów.

W Zagłębiu przed wojną nie było Sądu okręgowego. Sąd taki istniał w Piotrkowie, co połączone było z wie-

lu niewygodami mieszkańców Zagłębia. Przy organizacji sądów w roku 1917 przez władze polskie wskutek starań miejscowego społeczeństwa, a szczególnie p. mecenasa Borowskiego, został utworzony Sąd okręgowy w Sosnowcu.

Po wymienieniu pierwszego składu Sądu okręgowego, p. prezes Opęchowski wymieniał nazwiska tych jego pracowników, którzy zmarli w ciągu dziesięciolecia, a mianowicie śp.: prezes Jasieński, wiceprezes Gruszecki, notariusz Płodowski, sędzia okręgowy W. Kalinowski, sędzia śl. P. Onichimowski, sędzia pok. Borkowski, sędzia pok. Al. Taniowski, sędzia pok. Bontani, sekr. Z. Majewski, sekr. J. Łukasiewicz, sekr. R. Wójcicki, sekr. W. Krajewski, komornicy J. Pietruszkiewicz i J. Łakota, urzędnicy: L. Pogoda, F. Kotania, St. Aniżdł i Hitten Czapski, woźni: M. Rodacki, A. Sek i M. Bandura oraz ławnicy: St. Ciechanowski, L. Kreczmar, St. Skarbiński, Ed. Telakowski, St. Rerek, J. Lipski i Wł. Kamieński. Pamięć ich uczcili zebrani przez powstanie. Powtórzonym przez obecnych okrzykiem „Najjaśniejsza Rzeczypospolita niech żyje!” p. prezes Opęchowski zakończył swe przemówienie.

Następnie imieniem prokuratury przemówił prok. Dobromęski, podkreślając rolę prokuratury jako urzędu pośredniego między władzami

Elektryfikacja Zagłębia Dąbrowskiego.

Jak wiadomo z inseratów spółki akcyjnej „Sieci elektrycznej”, w tych dniach została uruchomiona sieć elektryczna do Zawiercia. W związku z tem niepośledniej wagi wydarzeniem w uprzemysłowieniu Zagłębia Dąbrowskiego i najbliższych okolic mieliśmy możność zwiedzenia inwestycji, poczynionych przez wspomnianą spółkę „Sieci elektrycznej”.

Spółka ta, posiadając uprawnienie rządowe na terenach powiatów Będzińskiego, Zawierciańskiego i Częstochowskiego, rozpoczęła przed dwa lata budowę dalekonośnej linii przesyłowej o napięciu 35000 woltów. Linja ta będzie zaopatrywać w energię elektryczną miasta, gminy i zakłady przemysłowe i, rozbudowując się, z biegiem czasu dotrze i do wieści oddalonych osiedli, przyczyniając się do rozwoju przemysłu i kultury.

W tych dniach, jak już wspomnieliśmy został zbadany i przyjęty przez komisję wojewódzka odcinek tej linii na szlaku Będzin — Zawiercie wraz z transformatornią w Zawierciu, poczem nastąpiło jej uruchomienie. W niedługim czasie planowane jest ukończenie i uruchomienie pozostałej części linii aż do Częstochowy ze stacjami transformatorów w Zabkowie, Łazach, Myszkowie, Kamienicy Polskiej i Blesznie. Moc, która będzie można zapomocą tej linii przemieścić, wynosi 6000 kilowatów, co odpowiada 7500 do 8000 koniom mechanicznym.

Sp. ak. „Sieci elektrycznej” nie posiada własnych urządzeń prądopędzących, lecz czerpie potrzebną ilość energii z elektrowni okręgowej Zagłębia Dąbrowskiego, będąc z tą ostatnią spokrewnioną przez Sp. ak. Siła i Światło w Warszawie.

Dzięki wynikom pracy przedsiębiorstw zgrupowanych w koncernie sp. ak. „Siła i Światło”, udało się zjednać zaufanie angielskich sfer finansowych i uzyskać długoterminowe kredyty towarowe, umożliwiające w ten sposób znaczną rozbudowę przedsiębiorstw oraz wykonanie bardzo poważnych nowych inwestycji o charakterze elektryfikacyjnym. Z inwestycji tych należy wymienić przede wszystkim powiększenie mocy elektrowni o 120 proc., całkowitą rozbudowę sieci dalekonośnej, w których inwestowano 3 i pół miliona złotych wreszcie wykorzystano kredyty w budowie tramwajów elektrycznych.

Zawdzięczając więc współpracy polskich i angielskich kapitałów z polskimi siłami technicznymi powstała placówka o pierwszorzędnym znaczeniu gospodarczym, która służyć będzie sprawie elektryfikacji naszego kraju.

Nasze społeczeństwo, poza sferami bezpośrednio zainteresowanymi, na ogół niedostatecznie jest informowane o znaczeniu i wpływie jaki wywiera możliwość „korzystania” ze źródeł energii elektrycznej na całokształt życia gospodarczego. Wpływ ten jest nieomal rewolucyjny, gdyż umożliwia zmodernizowanie przestarzałych metod pracy i produkcji i przez ich usprawnienie daje możliwość wystąpienia ze swymi produktami na szerszej arenie rynków europejskich, a nawet i wszechświatowej.

Pozatem istnienie w danym ośrodku elektrowni okręgowej lub sieci przesyłowej wywiera wpływ przyciągający na kapitał, który, mający zapewnioną energię napędową, chętnie w tym a nie w innym ośrodku przystępuje do budowy projektowanych zakładów przemysłowych.

Świeży fakt uruchomienia odcinka Będzin—Zawiercie ma dla tego ostatniego miasta doniosłe znaczenie. W pięknym 3-piętrowym gmachu, mieszczącym stację transformatorów i wygodne urzędy mieszkaniowe dla pracowników, rozpoczęła się praca, która do europeizacji stosunków, panujących dotychczas w Zawierciu w dziedzinie zaopatrywania w energię elektryczną. Dotychczas większe zakłady przemysłowe same wytwarza-

ły energię elektryczną. Wobec jednak braku kapitałów nie można było myśleć o rozbudowie względnie modernizacji takich elektrowni, wskutek czego przy drogiej produkcji prądu dawał się odczuwać jego poważny niedostatek. Naturalną było

rzeczą i zupełnie zrozumiałą, że zasilanie w energię miasta i mieszkańców Zawiercia było traktowane przez zakłady przemysłowe, jako zajęcie uboczne, drugorzędne. Nic więc dziwnego, że pod względem elektryfikacji Zawiercie stało na szarym końcu

miast Zagłębia. Dopiero obecnie ta boleszka Zawiercia zniknie, dzięki planowej rozbudowie sieci elektrycznej, którą dodajmy, ciągnąć się nie długo będzie dalej aż do Bleszna pod Częstochową, na tym bowiem odcinku praca trwa już w całej pełni.

Przed wyborami do izby rzemieślniczej.

ZJAZD RZEMIEŚNIKÓW Z TRZECH POWIATÓW.

W sprawie nowej ustawy przemysłowej oraz wyborów do Izby rzemieślniczej odbył się wczoraj w Dąbrowie walny zjazd, na który licznie przybyli rzemieślnicy z powiatów: Zawierciańskiego, Olkuskiego i Będzińskiego, co świadczy, iż rzemieślnicy nasi zdają sobie sprawę z doniosłości modyfikacji ustawodawstwa przemysłowego i pragną zająć odpowiednie stanowisko wobec nowych form prawnych.

Po nabożeństwie w kościele, duża sala resursy zapelniała się szczerze uczestnikami zjazdu.

Obrady zajął przewodniczący Komitetu przedwyborczego p. Dziurzyński, który powitał zebranych, dziękując za tak liczny udział w zjeździe, poczem na przewodniczącego zaproszono prof. inż. Webera, na asesora pp. Gruszczyńskiego z Zawiercia, Jarno z Olkusza i Langego z Będzina. Sekretarzem p. J. Lewicki.

Na wstępie inż. Kalicki zdał relację z dotychczasowej działalności okręgowego komitetu przedwyborczego, który mimo stosunkowo krótkiego czasu zorganizował powiatowe i lokalne komitety, celem skoordynowania akcji i należytego przeprowadzenia zamierzeń. Komitet okręgowy stwierdził na podstawie szeregu faktów, iż akcja ta była nie tylko potrzebna, lecz wprost konieczna, a to z uwagi na małe uświadomienie szerokiego kręgu rzemieślniczych, rozrzuconych po różnych miejscowościach Zagłębia. Działalność uświadamiająca i

propagandowa trwa bez przerwy. Dotychczas urzędowo odpowiednie zebrania w 14 miejscowościach, a projektowane jest zorganizowanie drugie tyle zebrań informacyjnych.

Następnie prezes centralnego T-wa rzemieślniczego poseł Rudnicki wygłosił treściwy referat o znaczeniu nowej ustawy przemysłowej oraz Izby rzemieślniczych. Przedewszystkiem mówca zaznaczył, iż reforma ta ma różne braki i niedokładności, obecnie jednak nie można tracić czasu na bezcelową krytykę, lecz należy z całą energią wziąć się do pracy i z nowych warunków wyciągnąć możliwie najwięcej korzyści dla rzemioła, zwłaszcza, iż nowa ustawa bezwzględnie ma na celu poprawę dotychczasowych stosunków.

O liczności rzemieślników świadczy choćby fakt, iż podług nieścisłych danych urzędowych w Polsce istnieje 318 tysięcy warsztatów samodzielnych, zatrudniających około 900 tysięcy rzemieślników, głąb tymczasem w przemyśle hutniczym i górniczym pracuje tylko przeszło 600 tysięcy robotników, co świadczy, że jeżeli tylko rzemieślnicy pójdą zgodnie razem, stworzą siłę, z którą wszyscy muszą się liczyć i wtedy będą mogli należycie bronić swych praw.

Z chwilą otrzymania samorządu od rzemieślników tylko zależeć będzie odpowiednio wyzyskanie uprawnienia i dlatego też rzemieślnicy powinni dążyć wszelkimi staraniami, aby zgodnie i gre-

malnie przystąpić do wyborów i nowo go ustroju cehowego, który obejmie również sprawy gospodarcze. Rzemieślnik polski tembardziej powinien zająć się tem gorliwie, że walka będzie zacięta, a chodzi tu wcale o niego, jego rodzinę, no i interesy państwa.

— Siła jest w waszych rękach — zakończył poseł swe przemówienie — i od was zależeć będzie charakter i kierunek nowego samorządu rzemieślniczego.

Po referacie p. poseł wyjaśnił jeszcze organizację Izby rzemieślniczych i techniczne wybory, silnie akcentując, aby rzemieślnicy nie pozwolili się wobec szkodliwych zakusów wciągnąć do partytynnych wybiegów i nie dali się użyć do narządzie politycznym macherom.

Drugi mówca poseł z Górnej Śląska wyjaśnił szczegółowo cele, zadania, prawa i obowiązki Izby rzemieślniczych, poczem zwrócił się z gorącym apelem do zebranych, aby wybierali tylko ludzi odpowiednich, tj. światłych, wykształconych, oraz aby szli zgodnie i ławą i nie pozwolili opowiadać Izby żywiołom niepolitycznym. Lista musi być tylko jedna, a wtedy zwycięstwo jest pewne. Tym wezwaniem zakończył poseł Sobota swój referat.

Po przemówieniach wywiązała się obszerna dyskusja, w której jako objaw dodatni trzeba wypunktować, iż wszyscy mówcy wskazywali na konieczność jednolitego i gremialnego wzięcia udziału rzesz rzemieślniczych w oczekującej akcji.

Na zakończenie zjazdu uchwalono jednomyślnie rezolucję następującej treści: Rzemieślnicy Zagłębia Dąbrowskiego zebrani na zjeździe w Dąbrowie w dniu 13 listopada 1927 r. w liczbie 400 osób, zważywszy,

że w Zagłębiu Dąbrowskim jest przeszło 12 tysięcy rzemieślników samodzielnie prowadzących warsztaty,

że Zagłębie Dąbrowskie jest wielkim ośrodkiem przemysłu, z którym rozwój rzemiosła jest ściśle związany,

że siedziba województwa — Kielce jest zbyt oddalona od Zagłębia, uchwalają zwrócić się z prośbą do Ministerstwa przemysłu i handlu, aby siedzibą Izby rzemieślniczej było jedno z miast Zagłębia.

Zjazd prosi p. ministra przemysłu i handlu o wydanie zarządzenia komisji wyborczej o powołanie członków komisji głównej, obwodowej i podkomisyj gminnych z pośród podwójnej liczby kandydatów, przedstawionych przez grupy zawodowe za pośrednictwem komitetu okręgowego Zagłębia.

Zjazd poleca komitetowi okręgowemu niezwłoczne przesłanie tej uchwały Ministerstwu przemysłu i handlu.

Zjazd uznając potrzebę jednolitej akcji wyborczej do Izby rzemieślniczych, wzywa ogół rzemieślników chrześcijańskich, tj. z powiatów: Zawierciańskiego, Olkuskiego i Będzińskiego do jednolitej, solidarności i karności organizacyjnej.

Komitet okręgowy ustalił w porozumieniu z lokalnymi organizacjami i wojewódzkim komitetem przedwyborczym rzemieślników chrześcijańskich jedną listę kandydatów na członków Izby rzemieślniczej w Zagłębiu, z uwzględnieniem reprezentacji zawodowej i terytorjalnej.

Celem skoordynowania akcji przedwyborczej rzemieślników chrześcijańskich w Zagłębiu, zjazd poleca komitetowi okręgowemu połączyć się z komitetami wykonawczymi innych zjazdów powiatowych na terenie województwa kieleckiego i powołania do życia wojewódzkiego komitetu przedwyborczego rzemieślników chrześcijańskich dla spraw wyborów do Izby rzemieślniczej w Zagłębiu.

Na tem obrady zakończono i przewodniczący, życząc zebranyom całkowitego powodzenia i zwycięstwa, okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej zjazd zamknął.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

14	Dziś Jukunda B.
	Jutro Leopolda W.
	Wsch. słońca 6 49
	Zach. „ 15 52

Kinoteatry w Sosnowcu

gra 4 ożsiaz:

Kino „Zagłębie” — Douglas Fairbanks (12 Dżamentów).
Kino „Sfinks” — „Królowa półświatka”

Repertuar teatru w Sosnowcu.

W poniedziałek — teatr nieczynny.

Wtorek — przedstawienie popularne po cenach niższych od 50 gr. do 2.20 zł. Afisz zapowiada farzę „Pan naczelnik — to ja” z dyr. Zbuckim w roli głównej.

× PRZEJAZD P. PREZYDENTA PRZEZ ZAGŁĘBIE. Wczoraj o godz. 7.40 wieczorem przez Zagłębie przejechał p. Prezydent Miścicki w drodze do Cieszyńska. Na powitanie Dostojnego gościa w Sosnowcu na dworcu zebrali się przedstawiciele władz z p. starostą Olpińskim na czele. Od Częstochowy towarzyszył p. Prezydentowi wojewoda kielecki p. Korsak, który w Sosnowcu wysiadł z pociągu, poczem udał się do p. starosty. Pociąg wiozący p. Prezydenta po kilkuminutowym postoju wyruszył w dalszą drogę.

× ZEBRANIA SPRAWOZDAWCZE. Wczoraj delegaci robotników górniczych w Zagłębiu na zebraniach robotniczych informowali swych wyborców o wyniku sobotniej konferencji o podwyżkę płac.

× ŚMIERĆ OFIARY WYPADKU. Postrzelona przed kilku dniami na posterunku policji w Zabkowie przez posterunkowego Dziwiewickiego, 35-letnia Aniela Czajówna, zmarła w nocy z 11 na 12 bm. w szpitalu św. Barbary w Dąbrowie.

Akademja ku czci św. Stanisława Kostki W OBECNOŚCI J. E. KS. BISKUPA KUBINY.

W dniu wczorajszym, jak wiadomo, przypadało święto młodzieży, której patronem jest św. Stanisław Kostka. Z tej racji miejscowi księża prefekci zorganizowali niezwykle uroczystą akademję w sali kina „Zagłębie” w Sosnowcu. Akademję zaszczycił swą obecnością J. E. ks. biskup Kubina.

Wzawarcia akademji dokonał ks. prefekt J. Sobczyński, poczem bardzo dobrze zgrana i liczna orkiestra seminarjum nauczycielskiego męskiego pod batutą prof. Czubatego odegrała Hymn do św. Stanisława. Po deklamacji p. Hołka, ucznia gimnazjum Zrzeszenia rodzicielskiego wygłosił podniosłą prelekcję o patronie młodzieży ks. prefekt Ługowski, Z kolei deklamował p. Wyszomirski, uczeń II kursu szkoły handlowej T. Ploczkiego, poczem popisywał się chórem seminarjum żeńskiego pod batutą p. Cichonia. Zarówno śpiew chóru, jak i deklamacja p. Śliwickiej, uczenicy seminarjum i Stojczykówny, uczenicy gimnazjum im. E. Plater, zwróciły ogólną uwagę bardzo starannem wykonaniem.

Akademję zakończono okrzykiem na cześć obecnego na sali J. E. ks. biskupa Kubiny.

Uroczystość wywarła głębokie wrażenie na bardzo licznie zebranej młodzieży, wychowawcach i rodzicach. Podnieść należy, że do wytworzenia odpowiedniego nastroju w dużym stopniu przyczyniła się bardzo ładnie udekorowana estrada.

× KRADZIEŻ WIEPRZA. W nocy z 12 na 13 bm. do chłwa Janika Franciszka, zamieszkałego na kolonii Zuzanna 4 pod Zagórzem, dostali się nieznani sprawcy. Przegromili zabił na miejscu wieprza wartości 150 zł. i zabrawszy mięso zbierali. Policja prowadzi dochodzenia

Kłopoty sławkowian

KTO BĘDZIE BURMISTRZEM?

Już głośno się mówi, że cni ojcowie sławkowscy usilnie się starają u władz administracyjnych, aby swą starą kolebką — Sławków — podnieść do godności miasta. Co więcej — starania te mają się pono ziścić w niedalekiej przyszłości. Wskutek tego w spokojnych umysłach sławkowian zauważyć się daje pewne zdenerwowanie.

— Kto wie — mówi jeden i drugi — może dekret p. ministra o zamianowaniu Sławkowa miastem nadejść już dzisiaj, a tu nikt na serio nie pomyślał o osobie, któryby godnie mógł piastować urząd burmistrzowski.

Sławków nie ma jeszcze upatrzonego kandydata, bo cnaprawa, trudno go w Sławkowie znaleźć. Są ludzie bogaci, są o pięknych rodowych nazwiskach, ale żaden z nich nie ma warów na imię pana burmistrza. Stąd konsternacja i kłopoty panów sławkowskich, którzy wiedzą o tem, że poza świętą przeszłością starego, grodu, czeka go nie mniej świetna przyszłość, byleby na czele miasta stanął człowiek rozumny, sprytny, z inicjatywą, jednym słowem człowiek nieprzeciętny.

— Dzięki bliskości zakopanego Zagłębia i dobrej komunikacji w przyszłości (tramwaje), a przedewszystkiem ładnej i zdrowej okolicy, w Sławkowie, względnie najbliższej okolicy, można założyć tanie i wygodne kolonie letniskowe. Ponadto Sławków posiada niezłe bogactwo leśne (3 tysiące morgów lasu). Ma więc Sławków przed sobą nielada przyszłość.

Ko.

ZYCIE PRZED SĄDEM.

Cy₅ (NO) Fe Na₂ + 2 H₂ O.

Gdyby pan Wojciech K. choć trochę uczył się kiedyś chemii, byłby wiedział, co znaczy ten straszliwy, magiczny napis, jaki umieściłem w tytule, że jednak edukacja ludzka niejednokrotnie chadza drogami, tedy ow człek nieszczęsny nie tylko stracił okragie sto złotych, ale nawet pozba wiony został skóry na tylnych odnóżach.

Było to tak. Pan Wojciech był zakochany. Zakochany okropnie i bez pamiętania. W takim wypadku trze na się ożenić, albo... powiesić. Pan Wojciech wolał to pierwsze. Nie należy mu się dziwić: zawsze z dwójga złego wybieramy mniejsze zło.

Ożół, jak się już rzekło, pan Wojciech postanowił się ożenić i to z panną Leosią G., w której był zakochany. Taka odtrutka zwykle jest skuteczna. Przy całym swem jednak postanowieniu pan Wojciech był bardzo nieszcześliwy, panna Leosia bowiem oświadczyła mu najkategoryczniej, że jeśli jeszcze raz wyjawia jej swoje zamiary matrymonialne i „zrobi o niej takie głupie oki zdechłej ryby”, obleje go gorącą wodą. Pan Wojciech przestraszył się i bardzo był smutny. Stracił nawet apetyt.

Zmartwienie swoje poszedł tedy wypłakać na pierś przyjaciela. Rozczulił się zacy Tadeusz S.

— Biedny Wojteczku... ja cię pocie

— Ale wydatki kosztować będą 100 złotych...

Twarz pana Wojciecha wydłużyła się o połowę normalnej wielkości, ale nie oponował.

— Bo to widzisz balsam jest bardzo drogi.

— No, trudno, zapłacę...

Pan Tadeusz wziął od przyjaciela pieniądze i polecił mu zaciekać, wybiegł na ulicę. Wrócił po pół godziny rozpromieniony.

— Wszystko w porządku! Rozbie

— Jakto?... —

— Zobaczysz... No, prędko, nie ma

Ociągając się, pan Wojciech spełnił

polowanie. Przyjaciel położył go na

złamanie i owróciwszy do góry ple-

cami, wycylił mu pendzlem i, jak się nieborakowi zdawało, smółką, iakis napis.

— Teraz się ubierz, idź do niej i na jej drzwiach odbij ten potężny, magiczny znak, a na drugi dzień padnie rozkochana w twoje ramiona!

Pan Wojciech spojrzał podejrzliwie na przyjaciela, ujrzałszy jednak jego poważną i natchnioną (!) minę, ubrał się i trochę niepewnie podążył na Stary Sosnowiec, gdzie mieszkała jego umiłowana.

Właśnie, zdjawszy część garderoby, gotował się do spełnienia polecenia, gdy wtem otwary się drzwi, ukazując... pannę Leosię —

— Ach, ty śmiesz! — krzyknęła i rzu

ciwszy się na nieszczęśnika, zaczęła go okładać pięściami po twarzy.

W jaki sposób pan Wojciech znalazł się na ulicy — nie wiedział, dość, że pobiegł do przyjaciela i... pobił go do krwi. Gdy później zdjął w mieszkaniu bieliznę, znalazł na niej odbite „Cy 5 (NO) Fe Na₂ + 2 H₂O”, co było poprostu, o czym nie wiedział, wzorem chemicznym żelazocjanku so dowego.

W dwa miesiące później musiał zapłacić z wyroku sądowego 50 złotych za nieprzystojność publiczną, co go tem boleśniej dotknęło, że... wskutek uporczywego szorowania stracił skórę tu i owdzie — — —

Lck.

Zabytki Wiśniowca i Poczajowa.

Po odbyciu zjazdu w Łucku konserwatorzy ze wszystkich województw dotarli do miasteczek Wiśniowca i Poczajowa, położonych w powiecie Krzemienieckim i oddalonych o dwadzieścikilka kilometrów od kolei, wskutek czego dojazd do nich jest bardzo utrudniony.

Konserwatorzy nie żalowali jednak swych trudów. Wiśniowiec, dawna rezydencja Wiśniowieckich, posiadał zamek, założony jeszcze w XIV wieku przez Dymitra Korybuta, księcia Siewierskiego, który został w roku 1640-ym powiększony i obwarowany przez Jaręmę Wiśniowieckiego, w roku zaś 1672-ym uległ doszczętniej zagałdziej wskutek pożaru podczas najeścia Turków. Na tem miejscu w początku XVIII stulecia wzniesiono pałac, który przetrwał dotychczas. Ostatnio był on własnością hr. Grocholskiego i został poważnie zniszczony podczas działań wojennych.

Dość powiedzieć, że kolejno obozowały w nim wojska rosyjskie, austriacko - węgierskie, niemieckie, pol-

skie, wreszcie bolszewickie, za każdym razem na odchodnym podpalające pałac.

Wnętrze więc, dach i stropy były zupełnie zniszczone i cały pałac historyczny poszedłby w ruinę, gdyby nie został nabyty z inicjatywy starosty krzemienieckiego, p. Robakiewicza, przez powiatowy związek komunalny. Dzięki też energii i zabiegom tego starosty, pałac został niemal całkowicie doprowadzony do porządku i mieści dzisiaj w jednym skrzydle szpital rejonowy, w drugim szkółę rzemieślniczą, w głównym korpusie zaś ochronkę.

W Poczajowie pod względem architektonicznym zasługuje na uwagę dawny kościół oo. Bazylianów, fundowany przez starostę kaniowskiego, Mikołaja Potockiego według projektu architekta Godfrieda Hoffmana ze Śląska. Obszerna i piękna w stylu barokowym świątynia należy obecnie do Ławry prawosławnej i znajduje się w dobrym stanie.

Okropności przyszłej wojny.

ZAPOWIEDZI HR. HALSBERGA O PRZYSZŁEJ WOJNIE TECHNICZNEJ.

Prasa angielska zajmuje się poważnie sprawami przyszłej wojny. Najpoważniejsi fachowcy rzemiosła wojennego na lądzie, w wodzie i w powietrzu wyjawiają na łamach prasy codziennej swe poglądy na wojnę, u stają ją porównania zbrojeń innych narodów i państw z Anglią, usiłując udowodnić, że Anglia znajduje się daleko za swymi konkurentami.

Berliński „Lokalanzeiger” podaje streszczenie artykułu hr. Halsbury'ego, b. inspektora dla najsilniejszych środków wybuchowych przy ministerstwie wojny, którego dzieło „Rok 1944” swego czasu wywołało wielkie zainteresowanie. Hrabia Halsbury omawia w tym artykule niebezpieczeństwo, grożące Londynowi na wypadek przyszłej wojny.

Znamiennie jest oświadczanie autora, że tylko lunatyk z Genewy i Lorcarna mogą wierzyć, że w przyszłości nie będzie wojny. Ale i reszta ludzkości chętnie zamyka oczy przed nieprzyjemną prawdą. Potem autor roztrząsa jak to w przyszłej wojnie nie tylko armie lecz całe narody staną zmobilizowane na frontach wojennych. Między żołnierzem a cywilem nie będzie żadnej różnicy bo dziewczyna, napelniająca w fabryce pociski prochem tak samo będzie brała udział w wojnie, jak żołnierz, który wyszedł z samą kulą. Będzie ona mogła być tak samo raniona i tak samo będzie atakowana jak żołnierz na froncie.

Autor idzie dalej. Centralną organizację wojny będą przygotowywali cywile w niefortyfikowanych miastach. Każda próba usunięcia tej organizacji i zniszczenia jej działaniami wojennymi przeciwna ka będzie więc usprawiedliwiona. Z tego wynika, że ludność cywilna w przyszłej wojnie tak samo będzie przedmiotem ataków wojennych jak armie, walczące na froncie.

W ostatniej wojnie osiągnęła marynarka handlowa poważne sukcesy dzięki przeformowaniu okrętów handlowych na okręty wojenne. Stało się to prawie że przez noc, jakkolwiek to sprawiło poważne trudności. Przeformowanie samolotu cywilnego w samolot wojenny jest dziś drobnotką. Dlatego też nie można zupełnie mówić o rozbrojeniu w powietrzu. Żaden zawca nie neguje, że zdecydowany atak może przełamać każdą znaną dotychczas taktykę obrony. Praw dopodobnie poniesie nieprzyjaciel wielkie szkody podczas odwrotu, który ruch nigdy nie będzie mógł powetować. Wszystko przemawia za tem, że ataki napowietrzne będą się koncentrowały przeciw wielkim miastom i ludności cywilnej.

Londyńczycy powiedzą, że w wojnie światowej atakowano kilkakrotnie miasto, nie wyrządzając wielkiej szkody. Kto tak mówi, nie widzi strasznej przyszłości. Londyn atakowano dotąd bombami eksplodującymi i wzniciętymi pożary. Od tej chwili technika wojenna poczyniła ogromne postępy. Dziś nie trzeba naprzekład dokładnego uchwycenia celu dla odniesienia sukcesu. Przy ataku gazów trujących bomba może paść byle gdzie, a skutek jej będzie wszędzie równo straszny.

Jest jedna trudność, mianowicie nie ma możliwości zrzućcenia takiej ilości bomb gazowych, by mogły one zniszczyć upatrzonego obiekt. Na to odpowiada hr. Halsbury, że 2000 tonn gazu wystarczy by część Londynu zupełnie zniszczyć do wysokości 40 metrów. Opiera się na takich autorytetach naukowych, jak Michelin i Briffaut, cytując wreszcie wyciąg z komunikatu angielskiego ministerstwa wojny z 6-go sierpnia 1926 r. o chemicznej technice wojennej, w którym do słownie mówi się:

— Gazy arsenikowe rozprzestrzeniają się łatwo, niehamowane wcale

gorącym. Przybierają one postać mocno drażniącego dymu. Składają się z minimalnie małych jednostek. Substancja takich drobniutek jednostek może się b. długo utrzymać w powietrzu. Jedną część difenylchlorarsenu na 200 milionów części powietrza wystarczy, by po 5-ciu minutach uczynić żołnierza niezdolnym do walki. Jedną część na 50 milionów części powietrza zabija po pięciu minutach. Jedną część na 10 milionów części powietrza zabija w przeciągu jednej minuty. Podrażnienie błon śluzowych jest tak przytem silne, że uniemożliwia noszenie maski biednej ofierze.

O tem się mówi i pisze w Londynie A co się robi?

MIGAWKI.

Czyja вина?

Moda dzisiejsza jest przedmiotem ustawicznych ataków. Czego to nie nawypisywano ku jej potępieniu! Jak mądrych nie użyto już argumentów ile nawoływań do opamiętania w imię moralności i zdrowego rozsądku poszło na marne!

Nie pomogły łagodne perswazje starzych ciotek, którym własne grzeszki młodości dawno wywietrzyły z pamięci; ani rozsądne rady emancypantek i społeczniczek, chcących ratować o pinję swych frywolnych siostrzy — ani nawet przykład idealnej cichej wstętki domowego ogniska, szycjącej własnoręcznie swe nieudane sukienki... Nie pomogło nic — niestety!

Wszystko groch o ścianę. Panie stroją się nieproporcjonalnie do swoich budżetów, tak, że dziś zatarła się prawie różnica między kobietą zamożną a pracującą na siebie, stroją się na dancin, na ulicę, do biura i mimo zimna chodzą w paltach i futrach do kolan, a mimo błota — w jasnym pantofelkach i cienutkich pończosz-

kach. Można by bardzo dużo moralizować i filozofować na ten wdzięczny zresztą, pachnący szminką, pudrem i perfumami temat. Nikomu jednak nie przyjdzie do głowy skierować główny akt oskarżenia nie przeciwko dzisiejszym garsonkom, lecz przeciwko rze czywistym winowajcom, jakimi w tym wypadku są przedewszystkiem — panowie!

Bo i dla kogo właściwie kobieta ubiera się? Czy dla mężczyzny, czy na złość przyjacielom, czy dla siebie samej? Napewno dla mężczyzny. Gdyby ich nie było — nie istniałaby także i te, które stroją się „li tylko dla własnej przyjemności”.

Kobieta ulega nie tylko instynktom i wrodzonej kokietery — ile męskim wpływom. Ubiera się — żebw się podooba, Voila tout.

Czy jest w tem jakie przestępstwo? Oczywiście, że nie. Dlaczego panowie asystują eleganckim, modnie ubranym kobietom? Dlaczego na ładną nawet, ale niemodną, ubogą nikt nie zwróci uwagi? Dlaczego bawelniana pończoszka i ciemny, praktyczny bucik wzbudzi uśmiech politowania?

Wygląd i strój kobiety jest jej naszportem, jej najlepszym listem rekomendacyjnym, jest kluczem, który otwiera wszystkie zamki, bronią, która zwalcza wszystkie przeszkody, środkiem na zdobycie i utrzymanie posady. Nie człowiek zdoła suknię — ale suknią człowieka!

Więc o ustaleniu tych faktów czy można winić kobietę za to, że się stroi? Kto ją do tego doprowadza, zmusza moralnie? — Mężczyźni!

Niech więc oni przynajmniej nie narzekają, nie piorunują na dzisiejszą modę! Niechże będą konsekwentni! Gdy zwróca pełne zachwytu oczy na ciemne poważne sukienki i bawelniane, solidne pończoszki — nape wno zmienia się i frywolna moda.

Co? może próbujemy? Może zechcą zrehabilitować się rzeczywiście winowajcy?

Wanda K

Anegdota chińskie.

PIJANY STRAŻNIK.

Pewnego zrewoltowanego bonze polecono odtransportować strażnikowi do stolicy dla odbycia sądu. Po drodze strażnik podpisał sobie tak uczciwie, że padł jak worek maki na ziemię. Szybko zsunął więzień ze siebie więzy i skrepił nimi chrapiącego strażnika. Potem użem ogolił na czy sto głowę jego a sam uciekł. Następnego dnia budzi się strażnik ze snu. Towarzysza ani widać ani słychać. Zauważył jednak, że sam był skrepiwany i ogolony jak dynia. I rzekł zdumiony:

— Bonza jest ale gdzie ja mogłem się podziąć.

POD ZNAKIEM BYKA!

Mandaryn powiatowy Czang obchodził dzień urodzin i przyjmował gratulacje od swych zgromadzonych podwładnych. Urzędnicy mandaryna dowiedzieli się przypadkowo, że ich naczelnik urodził się pod znakiem myszy a chcą mu okazać czołobitność zakupili ze składkę złotą mysz i ofiarowali ją na wspólnej audjencji. Urodzony podziękował mandaryn za cenny podarunek i dodał łaskawie:

— Zresztą za kilka dni obchodzi urodziny żona moja. Urodziła się pod znakiem byka.

DZIELNY KRAWIEC.

Klient przyniósł krawcowi materiał, z którego akurat można było wy-

kroić ubranie. Zaczekał więc zaraz na przymiarke. Krawiec wymierzył materiał z jednego i drugiego końca ale nie mógł się zdecydować na skrojenie ubrania.

— Dlaczego nie kroisz? — pyta

klient!

— Zważ proszę cię! Jeżeli skroję dla ciebie, nie starczy dla mnie. A jeżeli skroję dla siebie, nie starczy dla ciebie!

Jak pismo ujawnia charakter.

CO MÓWI O TEM SŁAWNY GRAFOLOG NIEMIECKI?

Prezes niemieckiego związku grafologów A. Gessman, mówiąc o ostatnich zdobyczach grafologii stwierdza, że z charakteru pisma nie można poznać ani wieku ani płci osoby piszącej. Charakter pisma jest natomiast odzwierciedleniem świadomych i półświadomych cech danego człowieka.

Pismo pochylone na prawo oznacza czynne usposobienie piszącego. Pochylone na lewo jest dowodem bierności. Przestrzeń ponad wierszem na pisanym jest terenem, na który odzwierciedlają się niematerialne cechy piszącego, a przestrzeń pod wierszem mówi o jego cechach w dziedzinie materialnej. Charakter pisma kupca np. odróżnia się długimi ogonkami w dół, przy literach: j, g, y. Filolog czy matematyk urywa te litery krótko.

Pismo przechylone w lewo i opatrzone licznymi zakrętami i ogonkami, oznacza próżność a niekiedy historię. Oznaczanie cech charakteru według kształtu liter kropek nad i

spokoju trzymaniu palca na piórze były już przedtem znane szerszej publiczności ale nowością było to co Gessman mówił o określeniu zapomocą pisma chorób! Po kształcie liter można poznać nie tylko alkoholika, lub paralityka, ale nawet chorego na żółtaczkę nerki czy cierpienie weneryczne.

Po zbadaniu atramentu przez lupe można zauważyć nierówne rozłożenie atramentu, zależnie od uderzenia pulsu piszącego. W ten sposób możliwe jest stawianie diagnozy z dziedziny krążenia krwi. Rozpryskany atrament oznacza często chorobę serca, piszące go. Na gruncie tych spostrzeżeń podejmował się Gessman wyświadczenia ta jemnie kryminalnych, orzekając z całą pewnością, czy piszący przestępca jest chory i na jaką właśnie chorobę cierpi.

Narazie, mimo tych efektownych doświadczeń, powinniśmy odnosić się raczej sceptycznie do tego rodzaju prób.

Z astrologii wyrosła potężna wiedza astronomii. Być może że z czasem z grafologii wykwitnie prawdziwa nauka: grafologia, która rozstrzygnie nam wiele z naszych wątpliwości.

Rzeczy ciekawe.

KŁOPOT Z WIELORYBAMI.

Olbrzymie ławice śledzi, które podczas jesieni bieżącej nawiedziły niezwykłe obficie morza u wybrzeży Anglii i Szkocji, wywołały zjawisko wyjątkowe. Oto około 150 wielorybów, długości od 5 do 7 metrów, przypartych przez wspomniane ławice śledzi do brzegu Ross-Shire (Szkocja), znalazło się na mieliźnie i przy odpływie morza nie mogło już powrócić do morza, wskutek czego wszystkie zdechły. Według jednych odwiecznych praw angielskich, wieloryb, wyrzucony na brzeg, to „Fish royal” (Ryba królewska), własność królowej, zdobywcę, której osobom prywatnym tknąć nie wolno. A ponieważ i w Anglii biurokracja niezbyt się spieszy w sprawach urzędowych, wieloryby zatem gniją na wybrzeżu, a władze sanitarne są w kłopotach, jak usunąć cielsko zatrujące powietrze na znacznej przestrzeni.

TRZEBA GO PRZYGOTOWAĆ

— Czy wiecie, Wojciechu, o zdechłym Piotrze?

— A to nieszczeście! Trzeba go jednak ostrożnie do tej straty przygotować. Powiem mu najpierw, że umarła jego ciotka Katarzyna.

W niedzielę, dnia 13 listopada 1927 r. zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami najukochańsza nasza siostra i córka s. p.

HONORATA SPIRZYŃSKA

była uczeńką gimnazjum w Replinstej w Będzinie, przeżywszy lat 24.

Ekspozycja z domu żałoby (kolonia urzędnicza T-wa Grodzkiego w Grodźcu) do miejscowego kościoła parafialnego odbędzie się we wtorek, dnia 15 b. m. o godzinie 3 pop., po czym nastąpi odprowadzenie drogi nam zwłok na miejsce wiecznego spoczynku.

O powyższym zawiadamiają krewnych i przyjaciół Zmarłej pozostali w nieutulonym żalu

RODZICE I SIOSTRY.

Rozpoczyna się kurs

pisania na maszynach

na najpoważniejszych systemach metodą nowoczesną.

Nauka będzie prowadzona pod osobiście kierownictwem

W. P. German-Szumacherowej
Kier. Kurs. Handlowych

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 42
m. 8, front II piętro 7228 3

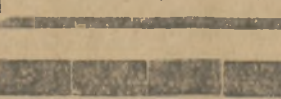
WŁASNE ZDROWIE

„Szwajcarskie Gorzkie Ziolo” z marką „Hepi” są stosowane przy chorobach żołądka, kiszek, obstrukcji, hemolienca, żółtaczce, — „Szwajcarskie Gorzkie Ziolo” z naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia działającym przeciwko otyłości. Szwajcarskie Gorzkie Ziolo pobudza apetyt. Sprzedają apteki i składki apteczne po złotych 1,50 za pudełko — Skład główny apteka A. Gaseckiego w Warszawie, al. 1-le s. 41. 5128

Choroby płuc!

Stosowany przez pp. Doktorów „Balsam Thiocolan Age” przy gruźlicy, bronchicie, kaszlu ułatwia wydzielanie śluzowiny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała. „Balsam Thiocolan Age” sprzedają apteki i składki apteczne (drogerie), zadajcie tylko w oryginalnym opakowaniu apteki

A. Gaseckiego
w Warszawie, 41 Leszno.

Drobnie ogłoszenia.

Lokale.

Urządnik poszukuje umeblowanego pokoju wraz z utrzymaniem. Sosnowiec, Małachowskiego 9 Stróżka pocztowa 120. 7222 2

Posady i prace.

Potrzebny buchalter do Fabryki Maszyn obznajmiony z produkcją. Oferty składać pod — Sosnowiec, skrzynka pocztowa Nr 42. 7222 4

Poszukuje konsersacji w rodu francuski. Zgłoszenia do Biura Ogłoszeń i Hławskiego, Sosnowiec 7334

Różne.

SOSNOWIECKI LOMBARD PRYWATNY Targowa 18. Koncesjonowana, kaucjonowana instytucja zastawcza odziera wysokie dochody. 7000 10

Dotrzebnę 8 tysięcy na hipotekę. Wład. „Kurier Zachodni” 7313

Mod naturalny kuracjonu odżywczy pięciokilogramowa blaszanka 12 złotych. Grzyby prawe białe 20 złotych kilogram. Najtańsza sprzedaż w Zagłębiu Koziółków jędrzeck. 7305 10

Zgubione dokumenty.

Skradziono patent Perli Zabociński weksle blanco podpis: St. Rolin. 7204

Aleksy Krupa zgubił książeczkę wojskową wyjąca przez PKU. Częstocnowa, wyciąg z ksiąg ludności przez gm. Rokitno. 7203 3

Tadeusz Bielecki zgubił tymczasowe weksło wzięzione wojskowe, wyjąca przez PKU. Sosnowiec. 7203 3

Reklama jest dźwignią handlu

CENY PRENUMERATY:

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu lub z przesyłką pocztową

3 Zł. 50 gr.

Prenumerata zagraniczna miesięcznie 5 Zł.

Cena egzemplarza 20 groszy.

CENY OGŁOSZENI:

Przed tekstem (Pierwsza słona) za wiersz mm 1-tamowy układ 4-szpaltowy 50 gr.
W tekście, w kolumnie 30
W tekście, w kolumnie 50
Za tekstem 15
Nekraty w tekście, za wiersz mm 1-tamowy układ 4-szpaltowy 15 gr.
(do 50 wierszy) 25
(do 100) 30
(ponad 100 w) 35

Ogłoszenia w dodatku ilustrowanym, oprócz 1-ej strony, 1 cm. 2 Zł. 150.

Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 15 gr. za każdy wyraz. Najmiej 1 zł. Matrymonialne 15 gr. za wyraz. Ogłoszenia osobne i tłumym drukiem podwójnie. Zagranciczne 100 proc. droższe.

W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe. Za terminowy druk, oraz za przestrzeganie miejsca ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64. ADMINISTRACJA: Deblńska Nr. 1. Telef. Nr. 73.

Katowice: REDAKCJA i ul. Andrzeja 1/1. P. ADMINISTRACJA Telefon Nr. 23-04.

Filje i agentury własne: Będzin, Małachowskiego 7. — Dąbrowa, Sobieskiego 9, telef. 1-25. — Zawiercie, 3-go Maja 27. — Grodziec, Będzińska.

Redaktor: TADEUSZ OPIOLA.

Druk „Kurjera Zachodniego” w Sosnowcu, Deblńska 1

Wydawcy: St. Akc. „KURIER ZACHODNI”.